

Bartal Klára

1956

Tüzet sem raktak s kigyúltak a lángok,
Szemek szikráztak, fölizzott a szív,
Testvér lett az is, kit először láttál
S megittasultál, hogy a HAZA hív.

Különös ősz volt. Íze lett a szónak,
A kézfogásnak újra ereje,
Fájó gerinced gyógyította gyorsan
A friss szabadság édes melege.

Tegnapi őrződ ma „bajtárs”-nak hívtad.
Már nem riasztott az egyenruha,
De nem hitted, hogy bajban lesz még társad,
Hisz ily' tiszta még nem voltál soha.

Szállt, szállt a Himnusz. A trikolor lengett.
Az egész nemzet csak egyet akart...
S hogy elindultak Keletről a tankok,
Nyugaton ez csak pár embert zavart.

Sokan eltűntek. Volt, ki messze szökve
Cipelte sebét s még ma is zokog,
Volt, aki vallott sosem ismert bűnről
És elszenvetde, mit érte kapott.

Sortűz is dördült. Az volt szerencsésebb,
Kit nem lengetett magasan a szél.
Az eltaposott nemzet fájdalmaról
Szavak helyett sok sírgödör mesél.

Iszonyú évek dermedt, hideg csöndjén
Átizzik mégis örökre a láng:
Az az OKTÓBER minden őrizőnek
A ki nem hunyó, égő lármafánk.

Bakacsi Ernő

A begyűjtési felelős

A templom toronyórája éppen kilencet ütött, amikor Huszár Márton tanácselnök kilépett a kapun. Végignézett az utcán, nem látott senkit. Miért is látna? Ebben az időben ez a természetes. A gyerekek az iskolában vannak, a felnőttek a határban szorgoskodnak. Néha azért egy-egy öreg, háziasszony vagy süldőlány feltűnik ilyenkor is az utcán, de most senki. Örült most ennek, nem akart találkozni senkivel. Egy kissé röstellte magát, hogy ilyen későn megy be a hivatalba. Mert akár-hogyan is nézzük, a tanácsháza mégiscsak hivatal. Ez nem változott ebben a rendszerben sem. A községháza tanácsháza lett, a bíró tanácselnök, a jegyző úr most is jegyző csak nem úr, hanem elvtárs. Azért egészen mégsem így van. Azelőtt a bíró olyan parasztember volt, mint most ő, de a jegyző nem. A jegyző úr volt. Nem is járt be a községházára, csak tíz óra körül, a bíró pedig hetente kétszer-háromszor benézett. Az ügyeket a jegyző intézte meg a hivatalbeli kisasszonyok. No, már nem így van. 'Hál istennek, megváltozott. A szocializmus építésében mégsem lehet órákat késni. Jól is néznénk ki, ha minden dolgozó ezt tenné. Ezért a késésért röstelkedett magában egy kicsit a tanácselnök.

Gyönyörű májusi délelőtt volt. Sütött a nap, elvirágzóban voltak az akácok, de még megcsapta az ember orrát az illat, ha egy kis ájer kerekedett. Borostás arcát a végigsimogatta a napsugár, nagyot szippantott a levegőből, aztán elindult.

Az este későn jött haza, ivott is jócskán, de még nem volt részeg. Ez a postás-kisasszony, ez a bestia... Tegnap talán már az övé is lett volna, amikor beállított a párttitkár. Aztán elmentek pincézni, ott már többen voltak. Lehet hogy a Kálmán is szemet vetett rá? Biztosan. Nem baj, ő megszerzi magának, aztán jöhet a Kálmán is. Legfeljebb lyuksógorok lesznek – röhögött magában – ha már eddig nem azok. Úgy gondolja, hogy azok. Talán már többszörösen is. Persze, a fene tudja. Kálmán is szereti a nőket, de az italt még jobban. Én is megiszom, de Kálmán szinte mindennap berüg. Az ő dolga, én nem szólok érte, ő a párttitkár.

Kálmán már a tanácsházán volt, amikor odaért. Benyitott a párttitkári szobába. A titkár kopott íróasztalánál ült és fújta a füstöt.

– Látom, kutya bajod – mondta az üdvözlés után. –Az este egy kicsit többet ittam, nekem most nem esik jól a cigi. Másnapos vagyok. Te jól vagy?

A titkár mosolygott. – Nekem nincsenek ilyen gondjaim. Talán azért, mert akár-milyen későn megyek haza, bármilyen piás vagyok, mindig iszom tejet és eszem is valamit mielőtt lefeküdnék. Tegnap grízes tésztát ettem. Legtöbbször valamilyen tésztát, azt kívánom, nekem a tészta a legjobb ilyenkor.

– Margit felkel és elkészíti neked, vagy le sem fekszik, vár téged, amíg hazaérsz?